

**Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja
kestävän käytön kansallisen strategian ja toimintaohjelman
toteutusta ja seurantaa edistävä työryhmä 2006–2016
(YM016:00/2007)**

**KOKOUSPÖYTÄKIRJA
27.10.2016**

TYÖRYHMÄN KOKOUS 7/2016 (kokous 88)

Aika: Keskiviikko 26.10.2016, klo 9.00–11.00
Paikka: Ympäristöministeriö, kokoushuone Pankkisali
Läsnä: Mikko Kuusinen, ympäristöministeriö (PJ)
 Roosa Atula, ympäristöministeriö
 Matti Nummelin, ulkoasiainministeriö
 Riina Vuorento, opetus- ja kulttuuriministeriö
 Jukka Tulivuori, Opetushallitus
 Johanna Niemivuo-Lahti, maa- ja metsätalousministeriö
 Katja Matveinen, maa- ja metsätalousministeriö
 Tuula Säämänen, Liikennevirasto
 Kirsi Törmäkangas, sosiaali- ja terveysministeriö
 Timo Tanninen, Metsähallitus
 Risto Savolainen, Metsähallitus
 Tommi Siivonen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry.
 Jaana Lehtimäki, Suomen Akatemia
 Jukka-Pekka Jäppinen, SYKE
 Päivi Lundvall, Suomen luonnonsuojeluliitto
 Lotta Ruokanen, Allianssi ry.
 Marko Svensberg, Suomen riistakeskus
 Marina von Weissenberg, ympäristöministeriö (siht.)
 Marja Pylvänäinen, SYKE (siht.)

1. Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtaja Mikko Kuusinen (YM) avasi kokouksen kello 9.00.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja (kokous 87, 23.8.2016) hyväksyttiin Marina von Weissenbergin teknisellä korjauksella.

3. Asialista

Asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

4. Ajankohtaiset asiat

- Hossan perustaminen kansallispuistoksi etenee. Hallituksen lakiesitys on lähtenyt lausuntokierrokselle. Lausuntoaikaa on 14.11.2016 asti. Tavoitteena on saada laki voimaan 17.6.2017 mennessä, jolloin on Hossan eli Suomen 40. kansallispuiston avajaiset. Keskustelua oli metsästyksen liittyvistä asioista, mutta nyt on yhteisymmärrys saavutettu. Paikallisten metsästysoikeus kansallispuiston alueella säilyy.

- YM ja MMM käynnistävät Suomi100-metsäkampanjan 1.1.2017, jossa maanomistajat voivat rauhoittaa korvauksetta metsää tai suota lahjana itsenäiselle Suomelle. Suojeltaville alueille ei ole muita kriteerejä kuin, että LsL 10 § tulee täyttyä. Tavoitteena on saada suojeltua 100 ha kustakin maakunnasta, eli suojella yhteensä 1 800 ha uusia alueita. Valtio osallistuu vastaavalla panoksella. [http://www.ym.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Tiedotteet/Valtio_kannustaa_maanomistajia_perustama\(40710\)](http://www.ym.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Tiedotteet/Valtio_kannustaa_maanomistajia_perustama(40710))

- METSO-rahastukset ovat niukkenemassa tulevina vuosina. ELY-keskuksia on ohjeistettu rahojen suuntaamisesta. Jatkossa kohteita tarkastellaan tiukemmin kriteerein. Tavoitteista tullaan jäämään jälkeä.

- Biotalouskenaarioita tarkastellaan Luonnonvara- ja biotalouden tutkimuksessa 51/2016 ”Biotalouskenaarioiden mukaisten hakkuiden vaikutukset metsien monimuotoisuudelle tärkeisiin rakennepiirteisiin” [http://www.syke.fi/fi-FI/SYKE_Info/Viestintaaineistot/Tiedotteet/Biotalousdessa_kiinnitettava_huomiota_luo\(40664\)](http://www.syke.fi/fi-FI/SYKE_Info/Viestintaaineistot/Tiedotteet/Biotalousdessa_kiinnitettava_huomiota_luo(40664))

- Paras biodiversiteettiteko -kilpailu on julistettu, 8.12. asti voi tehdä esityksiä parhaaksi luonnon monimuotoisuuden hyväksi tehdyksi teoksi Suomessa vuosina 2015–2016. Kilpailun teemana on uuden sukupolven kannustaminen. Kilpailuun Suomen IUCN-komitea toivoo 100 esitystä 100-vuotiaan Suomen kunniaksi. [http://www.ym.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Tiedotteet/Auta_loytamaan_Suomen_paras_luontoteko_2\(40647\)](http://www.ym.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Tiedotteet/Auta_loytamaan_Suomen_paras_luontoteko_2(40647))

- FIBS on lanseerannut yrityksille vastaavan paras teko -kilpailun <http://www.fibsry.fi/fi/palvelut/kilpailut/biodiversiteettipalkinto2016>

- Osapuolikokouksen päätelmät hyväksytyt – lisää kohdassa 7.

- EU:n luonnonsuojelujohtajat kokoontuivat Slovakiassa, jossa keskeisin asia oli EU:n tiekartta, eli ohjeistus kuinka edetään EU:n bd-tavoitteissa ja toteutuksen tehostamisessa. Luontodirektiivien ns. fitness-check -tarkastelu on periaatteessa valmis, mutta odottaa vielä käsittelyä.

- BD-viestintäryhmän Luonnonkirjo-uutiskirjeen aiheiden hankinnassa/toimittamisessa toivotaan laajempaa innostusta eri sektoreilta. Jussi Palmén (YM) on BD-viestintäryhmän uusi puheenjohtaja. Hänet pyydetään seuraavaan kokoukseen. [http://www.syke.fi/fi-FI/SYKE_Info/Viestintaaineistot/Uutiskirjeet/Luonnon_kirjo_uutiskirje\(2629\)](http://www.syke.fi/fi-FI/SYKE_Info/Viestintaaineistot/Uutiskirjeet/Luonnon_kirjo_uutiskirje(2629))

- Metsähallituksen uuden strategian mukaan ”Metsähallitus on monipuolinen metsätalouden edelläkävijä”

- Horizon scoping -papereita on valmisteltu, työohjelmat ovat komiteoissa. Horizon 2020 kautta on mahdollista tukea rahallisesti IPBESiä. IPBESillä on rahoitusvaje ja tämän vuoksi on tärkeää, että EU:n jäsenmaat ovat tietoisia tästä mahdollisuudesta.

- UM Kanavaranta 3 C:ssä 27.10.2016 alkaen klo 9.15 Living planet -raportin julkistaminen

- EU-rahoitusinstrumentit ja BD -seminaari SYKEssä 27.10.2016 klo12–16.

- CITES COP-13-osapuolikokous pidettiin Johannesburgissa 24.9.–5.10.2016. Asioista kuullaan seuraavassa kokouksessa.

5. Biodiversiteetin painopisteet ja työsuunnitelmat eri organisaatioissa

Puheenjohtaja totesi, että tämän ”Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestäväen käytön kansallisen strategian ja toimintaohjelman toteutusta ja seuranta edistävä työryhmän 2006–2016” mandaatti päättyy 31.12.2016 (asettamispöytäkirja 12.4.2007 YM016:00/2007).

Hän ehdotti, että uusi työryhmä aloittaisi työpajalla maaliskuussa. Sitä ennen tehdään uusi toimeksianto ja muodostetaan ryhmän kokoonpano 1.1.2017 alkaen. Seurantaryhmän toiminnasta toivotaan vuorovaikutuksellista, jossa hyvä tiedonkulku molempiin suuntiin. Korostetaan yhdessä tekemistä ja luonnon monimuotoisuuden valtavirtaistamista. Tässä ja ensi kokouksessa keskustellaan toimeksiannon sisällöstä, johon etukäteen lähetetyt kysymykset liittyvät. Vastaukset kootaan yhteen dokumenttiin. Uuden seurantaryhmän puheenjohtajana toimii YM:n luontoympäristöosaston ylläjohtaja, jota ei ole vielä nimitetty.

Bitapura-ministerityöryhmän (Biotalous ja puhtaiden ratkaisujen ministerityöryhmä) lausunto Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön strategian ja toimintaohjelman väliarviosta (2016) ja sen edellyttämät tehtävät ovat tärkein taustapaperi seurantaryhmän jatkotyössä.

YM totesi, että on erityistä ja arvokasta jopa maailman mittakaavassa, että kaikki ministeriöt työskentelevät saman pöydän ympärillä bd-asioissa, viitaten tähän bd-seurantaryhmän toimintaan, mutta totesi, että luonnon monimuotoisuutta ei ole huomioitu riittävästi usealla sektorilla. Lainsäädäntö Suomessa on hyvällä mallilla. Tarvitaan selvitys siitä mikä tarvitsee resursseja, rahaa tai tekijöitä. Sidosryhmät ovat olleet tärkeitä mission eteenpäin viemisessä. Yritysmaailman mukaantulo on hieno asia, jo 32 yritystä mukana B & B -foorumissa. Metso-ohjelma hieno asia, jossa kaikilla sama tavoite, 2000-luvun alussa oli ennakkoluuloja, jotka nyt hälvenneet, MH, MTK ja luontojärjestöt toimivat yhdessä.

MMM:n sisäinen BD-tiimi kävi läpi kysymykset sektoreittain. MMM päävastuulla on 35 toimenpidettä ja osavastuu 44:stä, toimenpiteitä on metsä-, maatalous-, kalavara-, riista-, geenivara-, vieraslajisektoreilta, lisäksi läpileikkaava viestintä. Hankkeita on meneillään ja hoitosuunnitelmia tekeillä sekä toteutuksessa. Onnistumisia voidaan jo nähdä, vaikka edistyminen on monesti hidasta. Tarvitaan pitkäjäntäisten hankkeita, joihin ei hallituskausi riitä. Geenivarat viestinnällisesti erityisen hankala asia. Vieraslajeissa ydinkanava on vieraslajiportaali.

TEM totesi, että on tehty vapaaehtoinen työkalu arvottamaan luonnon monimuotoisuutta, kuinka siitä raportoidaan ja lisätään tietoisuutta. Suomalainen toiminta on herättänyt myös kansainvälistä kiinnostusta.

SYKE totesi, että SYKE ja YM tarkastelevat yhdessä kysymyksiä. SYKEN näkemys on, että paras tapa toimenpiteiden viemiseksi käytäntöön on valtavirtaistaminen ja viestintä. SYKEssä seurataan aktiivisesti kehittämistarpeita. LUKE on tärkeä kumppani. Ajankohtaisia teemoja ovat mm. kiertotalous, BD osana elinkaariarviointeja, ekologinen kompensatio ja luontoarvopankki, luontoon perustuvat ratkaisut, ihmisen terveyden edistäminen, luonnonvarojen tilinpidon kansallinen kehittäminen.

MH (Tanninen) totesi, että Metsähallituksen uuden strategian toimeenpanon suunnittelu on nyt keskeistä, ja YM:n tulosohjaus on tärkeää.

UM totesi, että kehityspoliittisessa ohjelmassa keskeistä ovat ruokaturva ja luonnonvarojen kestävä käyttö, ja että kehitysyhteistyörahoja on leikattu.

Keskusteltiin myös siitä, miten tuomarit ja syyttäjät suhtautuvat biodiversiteetikysymysten käsittelyyn.

Jatkosta sovittiin seuraavaa, kun puheenjohtaja esitteli asettamispyytäkirjaa 12.4.2007 YM016:00/2007. Todettiin, että YM tekee ehdotuksen seuraavaan kokoukseen, jota käsitellään yhdessä. Ovatko relevantit tahot mukana, ketkä jatkossa mukaan, mitä asioita puuttuu, kuinka kehitetään, jne. Todettiin, että useita uusia on tullut vuoden 2007 jälkeen, jotka otettava uuteen asettamiskirjaan mukaan.

6. Alatyöryhmien jatko – tarveanalyysi

Puheenjohtaja totesi, että ensin työstetään uusi mandaatti ja sitten katsotaan alatyöryhmien tarve. Todettiin, että bd-viestintäryhmä ja bd-kv-ryhmä ovat pysyvät ryhmät. Muita teemakohtaisia ja määräaikaista ryhmiä voidaan perustaa tarpeen mukaan.

7. CBD COP-13 Meksiko 4.–17.12.2016 – EU päätelmät ja valmisteluprosessi (Marina von Weissenberg YM)

Marina von Weissenberg kertoi tulevasta osapuolikokouksesta. (Esityskalvot jaettu). Kokouksen pääasiat ovat Luonnon monimuotoisuuden valtavirtaistaminen eri sektoreihin. Meri- ja rannikkoasiat (työohjelman toteutus; merten roskaaminen, koralliriutat, merialuesuunnittelu,

suojelualueet), haitalliset tulokaslajit, ilmaston muutos, alkuperäiskansat, yhteistyö muiden sopimusten kanssa (synergiat), IPBES (luontopaneeli) pölyttäjät sekä synteettinen biologia.

Lisätietoja: <https://www.cbd.int/> <https://www.cbd.int/doc/?meeting=cop-13>

Sopimuksessa on osapuolina 196 maata, niistä ns. samanmieliset maat muodostavat uusia koalitioita ja ottavat määrättyjä asioita esille ja näin saavat vahvistusta toisiltaan ja julkisuutta.

Korkeantason osuus on ennen varsinaista kokousta. Ministeri Tiilikainen on kutsuttu osallistumaan metsätalouspaneeliin, jossa hän pitää puheenvuoron.

Ennen COP-kokousta EU-kannat koordinoidaan WPIEI työryhmän kautta. EU:n Neuvoston päätelmät, jotka hyväksyttiin 17.10.2016, on jaettu ryhmälle.

Oheistapahtumat, joissa Suomi mukana: arktiset asiat/CAFF sekä suojeluyhteistyön hyvät käytännöt. BD integroiminen sektoripoliitikoihin ja kestävä kehitys ja luonnon monimuotoisuus.

Sopimuksen toimintaedellytykset silmälläpitäen CBD-sihteeristö on käynyt läpi kaikki kansalliset strategiat ja katsonut kuinka Aichi-tavoitteita on toteutettu kansallisilla tasoilla; noin 50 % osapuolista on toteuttanut niitä ainakin osittain. Raportointiohje 6. maaraportille (2020) on tärkeä asia kokouksessa.

COP-MOP-8 ja Cartagena -kokoukset pidetään 4.–17.12.2016.

Suomen valtuuskunnan kokoonpano ei ole vielä tarkkaan selvillä.

8. Muut asiat

Esille ei tullut muita asioita.

9. Seuraava kokous

Tiistai 22.11.2016 kello 9–11, YM kokoushuone Pankkisali

Mikäli kokousaika ei sovi, jäseniä pyydetään järjestämään varahenkilö paikalle.

10. Kokouksen päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja Mikko Kuusinen päätti kokouksen kello 10.50.

Puheenjohtaja Mikko Kuusinen

Sihteeri Marja Pylvänäinen

Jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet, sihteerit ja pysyvät asiantuntijat.